

Verhoogde kans op acute verwardheid (delier)

Volgens uw arts is er een verhoogde kans op het ontwikkelen van een delier, bijvoorbeeld rondom een ingreep of operatie of tijdens een opname in het ziekenhuis. In deze folder leggen we u uit wat een delier is en wat u en uw naaste kunnen doen om een delier te voorkomen of snel te herkennen.

Wat is een delier?

Een delier is een plotselinge ontstane verwardheid door lichamelijke ontregelingen. Deze ontregelingen kunnen worden veroorzaakt door een operatie, een ontsteking, pijnklachten, stoornissen in de stofwisseling en medicatie gebruik. Deze verwardheid kan enkele uren tot enige dagen of soms langer duren, en gaat bijna altijd over.

Wanneer bestaat er een verhoogde kans op een delier?

Een delier kan op elke leeftijd voorkomen maar niet iedereen heeft er evenveel kans op. Een verhoogd risico heeft u vooral als u:

- al eerder een delier heeft gehad;
- al langer bestaande geheugenproblemen of dementie heeft;
- als u ouder bent dan 70 jaar;
- minder goed kunt horen of zien;
- te veel alcohol, drugs of nicotine gebruikt;
- meerdere soorten medicatie gebruikt.

Wat zijn de mogelijke verschijnselen van een delier?

- U bent minder helder dan normaal. Het lijkt of dingen langs u heen gaan in een soort dromerigheid;
- Uw geheugen laat u in de steek, met name de dingen die net of kortgeleden zijn gebeurd, weet u niet meer;
- U weet niet meer waar u bent, wat de tijd is en u herkent bekende personen niet meer zo goed. U bent de grip op uzelf en uw omgeving kwijt. Dit kan beangstigend zijn waardoor u waakzaam, achterdochtig en zelfs agressief kunt reageren. Maar u kunt zich ook stilletjes terug trekken in tegenstelling tot wat uw omgeving van u gewend is;
- Iemand met een delier kan de werkelijkheid anders ervaren. Hij/zij ziet of hoort dingen die er niet zijn, bijvoorbeeld beestjes of stemmen en geluiden.

Het voorkomen van een delier

Wat kunnen u en uw naaste zelf doen om een delier te voorkomen?

- Voldoende eten en drinken;
- Blijven bewegen;
- Hulpmiddelen als bril en hoorapparaat gebruiken. Neem ook andere hulpmiddelen die u thuis gebruikt mee (denk aan rollator of stok).
- Neem een aantal vertrouwde spullen van thuis mee. Bijvoorbeeld uw horloge, kalender,

klokje, foto's, uw eigen kussen(sloop). Dit zorgt voor een betere oriëntatie en kan u helpen dingen te herkennen in een periode van acute verwardheid;

- Overdag een goede balans tussen activiteit en rust zodat het dag- nachtritme zoveel mogelijk blijft bestaan;
- Neem voldoende kleding mee die u normaal gesproken overdag ook aan heeft. Draag overdag uw kleding en 's nachts uw nachtkleding.

Als u als naaste veranderd gedrag bemerkt, meld dit dan bij de verpleegkundige.

Door het opvolgen van deze adviezen is het niet zeker dat u geen delier krijgt. Dat hangt namelijk ook af van factoren als conditie, het hebben van bepaalde aandoeningen, eventuele behandelingen die u ondergaat en complicaties die daarbij kunnen optreden.

Wat doen wij om een delier te voorkomen?

Tijdens de ziekenhuisopname observeert de verpleegkundige hoe het met u gaat. Het kan zijn dat de verpleegkundig aan u vraagt welke dag het is en of u weet waar u bent. Het is mogelijk dat er een kalender op uw kamer wordt opgehangen om u hierbij te helpen. Het is belangrijk om zoveel mogelijk een normaal dag- nachtritme te behouden, ook tijdens ziekenhuisopname. De verpleegkundige zal u daarom helpen overdag een goede balans tussen activiteit en rust te hebben.

Wat doen wij om een delier te behandelen?

Als u ondanks de adviezen toch een delier krijgt, dan zal de arts zo snel mogelijk de onderliggende oorzaak vaststellen en deze behandelen. In sommige gevallen worden medicijnen gegeven tegen de verwardheid.

Tot slot

Het ziekenhuis is een hectische omgeving waar rondom u als patiënt veel gebeurt. In deze hectiek kan het prettig zijn als er een vertrouwd persoon aanwezig is. Vraag de verpleegkundige op de afdeling naar de mogelijkheden hiervoor.

Heeft u nog vragen?

Als u na het lezen van deze folder nog vragen heeft, dan kunt u deze altijd bespreken met de verpleegkundige of uw behandelend arts.